

hällets lugn störes eller allmän förargelse åstadkommes eller iakttagas icke gifna föreskrifter, då må, efter Konungens förordnande, den församling upplösas.

Mom. 14.

Redan bildade och erkända församlingar af annan än Evangeliskt Luthersk bekännelse egen att under de nu stadgade vilkor fortfara. Har någon församling särskilda och bestämda rättigheter eller förmåner sig tillerkända, varde vid dem bibehållen».

N:o 35.

Ank. till Riksd. Kansli d. 29 April 1869, kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt förslag om införande af civil-
äktenskapet.*

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 320) har Herr *C. J. Grafström* föreslagit, »att under det kyrkolagens stadgande af vigsel bibehålles för dem, som önska sig deraf begagna, en författning af denna lydelse må utfärdas:

»Äktenskap må i vittnens närvaro ingås inför magistrat i stad eller inför länsman å landet. Magistrat eller länsman åligge dervid i afseende på mannens och kvinnans ledighet till äktenskap den tillsyn, som enligt lag tillkommer prest, den der vigsel förrätta skall. Magistrat eller länsman affordre så väl mannen som kvinnan deras frivilliga ja och samtycke till giftermålet och varde derpå för äkta makar förklarade. Hvad sålunda förekommit, skall i protokoll upptagas; och varde det, om äktenskapet är inför länsman ingånget, jemväl af vittnen bestyrkt.

Det giftermål vare lika gilt, som vore äktenskapet med vigsel fullkomnad. Magistrat och länsman åligge att inför dem afslutade äktenskap hos vederbörande presterskap anmäla, på sätt om anmälan af vigsel för vigselförrättare stadgadt är.»

Till stöd för detta förslag har motionären anfört, att äktenskapet kunde betraktas dels ur sedlig, dels ur rent juridisk synpunkt. Det juridiska momentet visade sig redan vid föreningens uppkomst, i det att denna betingades af en ömsesidig öfverenskommelse kontrahenterna emellan. Men då, för uppnående af äktenskapets sedliga ändamål, slägtets fortplantning och begge makarnes förening till en gemensam personlighet, egendomsgemensamhet ej utgjorde något nödvändigt vilkor, borde vid föreningens ingående aftal alltid träffas angående makarnes egendomsförhållanden, dem lagen ej kunde på förhand rättvist bestämma. Visserligen vore det i lag medgifvet att upprätta äktenskapsförord, men då sådant förord ej finge afse annat än makarnes giftorätt, vore mannen deraf oförhindrad att genom ett slösaktigt lefnadssätt ådraga boet skulder, som hustrun ej kunde undgå att med sin egendom betala. Enligt motionärens förmenande skulle föreslagna lagförändringen vara erforderlig för undanrödjande af dessa olägenheter. Den vore ock påkallad af den orsak, att hos presterskapet ej kunde förutsättas den lagkunskap, som erfordrades för bedömande, huruvida ett släktskapsförhållande kontrahenter emellan vore af beskaffenhet att för dem utgöra lagligt hinder för äktenskaps ingående. Härtill komme, att mången, som ogillade kyrkans dogmer, endast motvilligt underkastade sig den kyrkliga vigseln.

Utskottet kan för sin del icke tillerkänna dessa skäl någon afgörande vikt. Frågan om egendomsförhållandet äkta makar emellan är alldeles icke beroende af sättet för äktenskapets afslutande, såsom motionären synes föreställa sig. Antagandet att hos presterskapet ej kunde förutsättas erforderlig lagkunskap för bedömande af äktenskapsjäf saknar också all grund, då kändedom i jurisprudentia ecclesiastica ingår bland de kunskapsprof, som föregå presterlig ordination, och erfarenheten visat, att presterskapet kunnat på ett tillfredsställande sätt fullgöra sin embetspligt i detta hänseende. Beträffande personer, hvilka ogilla svenska kyrkans dogmer och af sådan anledning ej vilja underkasta sig vigsel af denna kyrkas presterskap, så må erinras, att Utskottet i näst föregående Utlåtande, N:o 34, rörande främmande kristna trosbekännare och deras religionsöfning, föreslagit det s. k. civila äktenskapets införande för de fall, då olikhet i trosbekännelse kan framkalla betänkligheter i berörda

berörda afseende. Enligt Kongl. Förordningen den 20 Januari 1863 begagnas denna form för afslutande af äktenskap emellan kristen och mosaisk trosbekännare.

Att motionärens förslag, i hvad det afser det fall, att begge kontrahenterna tillhöra svenska kyrkan, skulle vara framkalladt af något verkligt behof eller någon allmännare önskan hos denna kyrkas egna bekännare, dertill förefinnes, efter Utskottets förmenande, ej ringaste anledning. Det torde tvärtom, utan fara för misstag, kunna antagas, att föreslagna förändringen skulle mötas med ovilja från den stora allmänhetens sida.

Utskottet får alltså vördsamt hemställa,
att ifrågavarande motion må af Riksdagen lemnas
utan vidare afseende.

Stockholm den 29 April 1869.

På Utskottets vägnar:
ERIC SPARRE.